

Camí, una forma de vida

Dc, 10/06/2020 per Josep Maria Solà

[Mirant el text](#)

El llibre del Deuteronomi és una extensa predicació centrada en el valor de la Llei, atorgada per Déu al poble d'Israel mitjançant el paper d'intermediari de Moisès. El gruix del llibre, el codi deuteronomí (cc. 12-25) està precedit d'un pròleg que molts comentaristes solen dividir en dues parts: 1^a cc.1-5, 2^a cc. 6-11. Les noves situacions que s'esdevenien en la vida d'Israel feren que el llibre s'eixamplés amb noves incorporacions textuales; aquest és el cas dels capítols 7 i 8. En la festivitat del Cos i la Sang del Senyor que avui celebrem llegim un recull de versets del c. 8 (Dt 8,2-3.14b-16a), escollits en funció de la menció del "mannà", considerat una prefiguració del pa eucarístic.

La nova situació creada és la possessió plena de la terra promesa i l'arribada d'una època de prosperitat. És recomanable la lectura de tot el capítol per copsar bé el missatge dels versets que ens ocupen. La prosperitat pot posar en perill el record i despertar l'oblit. Es tracte de recordar (v.2), de no caure en l'orgull, de no oblidar el Senyor (v.14a que no recull el text litúrgic). Recordar i oblidar dos verbs de gran significació teològica en l'escriptura.

Recordar "tot el camí que el Senyor, el teu Déu, t'ha fet recórrer". Camí és un terme que també té en l'Esclusura un ús molt extens (706 vegades en l'Antic Testament) i una gran profunditat teològica. En un primer nivell, camí és un espai, més o menys agençat, per transitar-hi i anar d'un lloc a un altre. Per posar un exemple de l'ús d'aquest sentit a l'Antic Testament, podem mirar el text de Gn 29,1: "Jacob va reprendre el camí i es dirigí cap a les terres d'orient".

Ningú posa en dubte, però, el sentit simbòlic i figurat del terme camí. Llavors camí vol dir comportament, manera de ser, el destí que a hom li espera o el projecte de vida. "Inicia al jove en el camí que ha de seguir, ni quan sigui vell se n'aparta" diu el llibre dels Proverbis (22,6). El camí que va fer Israel pel desert no fou només el trasllat des d'Egipte fins a la terra de Canaan. Tal com diu el nostre text: "Recorda't del camí que el Senyor, el teu Déu, t'ha fet recórrer pel desert, ... t'ha posat a prova per conèixer les intencions del teu cor i veure si observaries o no el meus manaments" (8,2). Aquest text estableix un nexa molt important entre camí - comportament - i compliment dels manaments, és a dir, la Llei. "Mostra'm el camí dels teus decrets, Senyor, que el vull seguir fins al final" (Sl 119,33). El que, en definitiva, Déu vol d'Israel és que es comporti complint la Llei. No sempre serà així. En el mateix llibre del Deuteronomi, Moisès es queixa que, un cop rebuda la Llei en el Sinaí, Israel no ha trigat gaire a ser infidel al pacte: "Vaig veure que havíeu pecat contra el Senyor, el vostre Déu, us havíeu fabricat un vedell de fosa, us havíeu desviat de seguida del camí que el Senyor us indicava" (9,16).

El compliment dels manaments va indissolublement lligat a l'obtenció de la vida. "Els teus decrets donen la vida a l'home que els compleix" diu el llibre de Nehemies (9,29) i el salm 16,11: "M'ensenyaràs el camí que du a la vida". La primera vegada que apareix "camí" en l'Esclusura és en el moment en que els querubins guarden el camí de la vida (Gn 3,24), barren el pas a l'home i la dona per haver incomplert el manament donat per Déu. El que diem explica la fortuna que ha fet dins el judaisme la doctrina dels dos camins. Jeremies diu: "Poso davant vostre el camí de la vida i el camí de la mort" (21,8) i el llibre de la Didaché

comença dient: “Hi ha dos camins un de la vida i un de la mort” (1,1). El nostre text pressuposa que Israel ha fet l’opció però corre el perill d’oblidar, de no recordar que en el camí pel desert, tot i les dificultats enormes, la protecció de Déu no va fallar. Haurà d’aprendre, tal com diu el Deuteronomi (30,16) que estimar el Senyor, seguir el seus camins, complir els manaments i aconseguir la vida és una mateixa cosa.

Festivitat del Cos i la Sang del Senyor. 14 de Juny de 2020